

poukázati k tomu, že zmeškání lhůt v §u 933. obč. z. uvede-
ných má v zápětí následek hmotný, totiž ztrátu práva uplat-
ňovati nárok ze správy. Lhůty §u 933. obč. z. nejsou tedy
lhůtami procesními, nýbrž lhůtami práva hmotného. Tento ná-
zor jest podstatně podporován ustanovením čl. L II. uv. zák.
k c. ř. s. dle něhož zákonně lhůty ku podání žaloby nejsou
c. ř. s. dotčeny ve svém běhu a trvání. Lhůty §u 933. obč. z.
jsou mimo to lhůtami promlčecími, nýbrž prekluzivními lhů-
tami hmotného práva, jichž doba předem jest určena s účinkem,
že, uplynou-li aniž práva bylo užito, nastává sama sebou ztráta
práva toho, na rozdíl od lhůt promlčecích, při nichž právo jest
předem neomezeno, ale pomíjí, nebylo-li ho užito v době zá-
konem určené. Podobné prekluzivní lhůty hmotného práva obsa-
ženy jsou v §§ 158., 384., 392 a 1467. obč. zák.

Obecný zákoník občanský neobsahuje ustanovení, že do
lhůt v něm nařízených nemají býti vpočítány dny poštovní do-
prav, zejména nebylo ustanovení takové obsaženo v § 902.
o. z. starého znění a není obsaženo ani v § 902. znění nového.

Nelze tedy přisvědčiti mínění dovolatelovu, že dav posled-
ního dne šestinedělní lhůty v § 933. o. z. nařízené žalobu na
poštu, dodržel lhůtu onu. Okolnost, že žalobce nebydlí v místě
soudu procesního prvě stolice, jest vzhledem ku hořejší úvaze
nedůležitá.

Žalobní lhůta při vadách dobytka jest podle nového znění
§u 933. o. z. ovšem mnohem kratší než byla původní zákonná
lhůta žalobní. Z toho však dovolatel nemůže ničeho dovozo-
vati pro své mínění, neboť nové znění zákona jest jasné, ne-
obsahuje nijakého omezení ani žádné výhrady a podle motivu
cís. nař. ze dne 19. března 1916 č. 69 ř. z. obsahujícího nové
znění §u 933. o. z., byla dřívější lhůta zákonná pro žaloby
toho druhu příliš dlouhá, což mělo za následek nejistotu obcho-
dování dobytkem, která zase měla vliv na ceny, pročež ono
cís. nař. snížilo původní zákonnou lhůtu žalobní při vadách
dobytka na 6 neděl vyhovujíc návrhům, v poslanecké sněmovně
opětovně vzneseným a řídíc se ustanovením § 490. o. z. pro ně-
meckou říši.

Z toho plyne, že žalobní právo žalobcovo proti žalovanému
uhaslo. Žalobní žádost byla tedy právem zamítnuta nehledě
k tomu, zda odvolatel, jak tvrdí, prodejem koně byl podve-
den. Trestní řízení v tom směru zahájené nemůže následkem
toho míti žádného významu pro tento spor, pročež dovolatel
neprávem stěžuje si do usnesení soudu odvolacího, jímž ná-
vrhu jeho na přerušení řízení nebylo vyhověno a neprávem
opakuje tento návrh ve spise dovolacím.

Nebylo tedy vyhověno ani tomuto návrhu ani dovolání.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. února
1920 č. j. Rv I 47/20-1. Dr. Jar. Říha.

Třeba příkaz soudní vyřizující výpověď
z bytu nevyhovoval předpisům § 562. c. ř. s., není
proti němu předce přípustný rekurs, nýbrž
lze jej zvrátiti jedině námitkami.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 16. března 1920 R I 148/20.)

Okresní správní komise v P. žádala dne 30. ledna 1920 za
svolení k výpovědi manželů X z bytu v okresním domě čp. 156
v P. k termínu květnovému.

Po jednání s oběma stranami, provedeném dne 4. února 1920,
vyneseno ihned usnesení, že se svolení k výpovědi dává z dů-
vodu § 7. č. 4. nařízení ze 17. 12. 1918 č. 83 sb. z. a nař.

Dne 12. února 1920 (tedy poslední den) podala strana vy-
povězená rekurs. Den po tom, tedy 13. února 1920 podala strana
vypovídající výpověď k stěhování v termínu květnovém, od-
volávajíc se na soudní svolení ze dne 4. února 1920 s návrhem,
aby odpůrcům bylo přikázáno, odevzdati najatý předmět... pod
uvarováním se exekuce.

Usnesení okresního soudu v P. ze 13. února 1920 K 4/20
výpověď tu vyřizující zní: Odpůrcům se příkazuje, aby této
výpovědi pod uvarováním se exekuce vyhověli s podmínkou,
že usnesení ze dne 4. února 1920 Nc II 127/20 vejde v moc
práva. Nebude-li usnesení to rekursním soudem potvrzeno,
nýbrž k stížnosti podané do něho odpůrci žádost za svolení
k výpovědi zamítnuta, pozbuje i tato výpověď a hořejší příkaz
platnosti.

Proti této výpovědi podali vypovězení stížnost dne 21.
února 1920 a sice téhož dne, kdy doručeno jim bylo rozhodnutí
rekursního soudu ze 17. února 1920 jejich stížnost do usnesení,
jímž se okresní správní komisi svolení k výpovědi dává, za-
mítající.

Rekursní soud (zem. soud v Praze) stížnost vypověze-
ných proti dané výpovědi vyhověl a usnesení ze dne 13. února
1920 K 4/20 v ten rozum změnil, že se výpověď okresní správní
komise v zastoupení samosprávného okresu P. jako před-
časná zamítá. Důvody: Předpokladem platné výpovědi jest,
aby vzhledem k ustanovení § 3. min. nař. usnesení, jímž svolení
k výpovědi bylo dáno, nabylo moci práva. Dokud tak se ne-
stalo, nemůže soudem výpověď z poměru nájemného býti dána.
Slušelo proto stížnosti vyhověti.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu, usnesení re-
kursního soudu zrušil a rekurs vypovězených manželů X od-
mítl. Odůvodnění:

Okresní správní komise v P. zastupující samosprávný
okres P. odvolávajíc se na svolení okresního soudu v P. ze
dne 4. února 1920 Nc II 127/20 vypověděla podáním ze dne 13.
února 1920 K 4/20 manželům X byt v domě čp. 156 v P. k stě-
hování v termínu květnovém 1920 a navrhla, aby bylo příká-
záno odpůrcům, by odevzdali najatý předmět v určeném čase
o 12. hodině polední pod uvarováním se exekuce.

Okresní soud usnesením ze 13. února 1920 K 4/20 doručil
odpůrcům výpověď s příkazem, aby jí vyhověli pod uvarov-
váním se exekuce s podmínkou, že usnesení ze dne 4. února
1920 Nc II 127/20 nabude moci práva, kdežto nebude-li usnesení
to potvrzeno, nýbrž žádost o svolení k výpovědi zamítnuta,
pozbuje i výpověď i soudní příkaz platnosti.

Hledíc k tomu, co uvedeno, nemůže býti pochybností, že
usnesení okresního soudu ze dne 13. února 1920 K 4/20 jest
příkazem soudním na odevzdání najatého předmětu, který byl
vydán na základě výpovědi. Proti takovým příkazům však dle
druhého odstavce § 575 c. ř. s. není dopuštěn opravný prostře-
dek mimo námitky, které proti nim lze podati. Tomu nebylo
v přítomném případě na závalu ustanovení druhého odstavce
§ 4. min. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař., podle něhož
nepřísluší nájemníku právo námitky, byl-li soudem dán souhlas
k výpovědi. Ustanovení tomu nelze rozuměti tak, že by
nájemník nemohl vůbec podati námitky proti výpovědi.
Právo jeho je omezeno jen potud, že jsou vyloučeny
jen námitky, týkající se otázky, která byla již probrána a
právoplatně rozřešena v nesporném řízení dle § 3. dotčeného
nařízení — totiž otázky, zda jest tu důvod k výpovědi ve
smyslu § 7. nař. ze 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a n. Rovněž
nelze přikládati rozhodujícího významu té okolnosti, že okresní
soud v P. v usnesení ze dne 13. února 1920 K 4/20 výslovně ne-
vytkl, že a v které lhůtě mají proti výpovědi po případě po-
dány býti námitky (§ 562 c. ř. s.), neboť ustanovení zákonná
o tom, jaký opravný prostředek přísluší proti soudnímu opatření
a ve které lhůtě dlužno jej vznésti, jsou povahy naprosto ví-
zící a platnost jich mezávisí na tom, byly-li strany výslovně na
ně upozorněny.

Pokládali-li tedy manželé X za to, že výpověď je před-
časná, poněvadž soudní svolení k ní nenabylo ještě moci práva,
měli to uplatniti námitkami, rekurs proti soudnímu příkazu
o výpovědi vydanému byl však naprosto vyloučen. Soud re-
kursní pochybil, že nepřipustný rekurs neodmítl, nýbrž věcně
jej vyřídil.

I nadzástavní věřitel, jehož pohledávka jest
zajištěna na knihovní pohledávce, může dle
§ 154. ex ř. žádati za opětnou dražbu.

Pořad práva k vymáhání pohledávky nadzá-
stavního věřitele proti vydražiteli jest ne-
přípustný.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23. března 1920 R I 93/20.)

Na usedlosti č. 57 v K. zajištěna byla pohledávka Jana
Hammerschmieda v obnosu 387 K 71 h a na této knihovní po-
hledávce vtělena byla vykonatelná pohledávka Xova v obnosu
482 K.

Při dražbě ukoupil usedlost tu B. Dle dražebních podmínek
bylo nejvyšší podání složiti k soudu hotově ve dvou lhůtách.

Rozpočetním usnesením okr. soudu ve Falknově přikázána
byla z nejvyššího podání přímo Janu Hammerschmiedovi pohle-
dávka 387 K 71 h k hotovému placení, poněvadž se A k roz-
vrhovému roku nedostavil.

A žádal na vydražiteli Bovi, aby zaplatil jemu na místě
Hammerschmiedovi, a když tento placení odepřel, poněvadž
Hammerschmied nesouhlasil, žaloval Ba na zaplacení.

První soud Ba odsoudil odůvodňuje takto: Třeba se A (ža-
lobce) k rozvrhovému roku nedostavil, měl předce na jeho nad-

zástavně zajištěnou pohledávku vzat býti zřetel, poněvadž byla z knihy pozemkové zřejmá. Příkladná sice nebyla částka 387 K 71 h Aovi rozpočerním usnesením, avšak toho nebylo třeba, poněvadž kromě vtěleného nadzástavního práva zástavního poznamenáno jest v knihách, že je přikázána pohledávka Hamerschmieda k vybrání Aovi, mohl tedy všim právem platiti žalovaný vydražitel žalobci, nesložil-li hořovost k soudu.

Druhá stolice (krajský soud v Chebu) následkem odvolání žalovaného rozsudek i celé jemu předcházející řízení zrušil jako zmatečné pro nepřípustnost pořadu práva a žalobu odmítl.

Z důvodů stačí uvést tolik: A jako vymáhající věřitel, jemuž knihovní pohledávka Jana Hamerschmieda byla přikázána k vybrání, nastoupil tím v práva jmenovaného knihovního věřitele, může tudíž doháněti vydražitele ku splnění dražebních podmínek jediné dle § 154. ex. ř. návrhem na opětnou dražbu. Pořad práva jest tu nepřípustný a proto rozsudek a celé řízení slušelo dle § 477. č. 6 c. ř. s. zrušiti a žalobu odmítnouti.

Rekurs žalobcův proti tomuto usnesení odvolacího soudu zůstal bez úspěchu. Důvody: Nejvyšší soud poukazuje na správné odůvodnění stolice druhé dodal: I nadzástavní věřitel patří k osobám, jež vedle ustanovení § 154. ex. ř. mohou domáhati se opětné dražby, jednak poněvadž mu přísluší právo zástavní nejen na zabavené pohledávce knihovní, ale i na zástavním právu pro ni zřízeném, tedy tím i na zastavené nemovitosti (§454. obč. z.) a mimo to i proto, že jakmile mu byla pohledávka přikázána k vybrání, jest tím dle § 308. ex. ř. zmocněn jménem dlužníkovým provéstí nejen úkony v tomto zákonem místě speciálně uvedené, ale i, jak zřejmé se tam praví, jinaké úkony, jichž jest třeba k zachování nebo vykonání pohledávky, mezi jakéž dojista musí čítati se i právo podati návrh na opětnou dražbu pro nedodržení dražebních výmínek, čelící právě k tomu, aby právo na pohledávku bylo vykonáno. Vždyť jest to věci exekučního soudu určití, kdo a jakým obnosem z nejvyššího podání má dostati zaplacení. Proto musí i nadzástavní věřitelé u tohoto soudu své pohledávky vyúčtovat, musí za tím účelem k rozvrhovému roku býti předvoláni (§§ 209. odst. 2. a 210. ex. ř.) a mají právo podati odpor proti přihlášeným pohledávkám (§ 213. ex. ř.). Vydražitel nestojí k nadzástavnímu věřiteli v žádném právním poměru, otázku, má-li platiti jemu či poddlužníkovi jeho (věřiteli hypotečnímu) přísluší rozhodnouti soudci rozpočet provádějícímu, který by sám osoby, nároku nadzástavního věřitele na úhradu odporující, slo-li by o zjištění sporných okolností, musí poukázati na pořad práva. Mezi osoby takové nemohl by ale patřiti nikdy vydražitel jako takový, poněvadž nemá nároku dostati nějaké úhrady z nejvyššího podání, nýbrž jediné povinnost, toto přezaplatiti tomu, komu a jak je soud přikáže.

Císařské nařízení z 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z. o připuštění cizozemských akciových společností ku provozování obchodů v tuzemsku platí i pro společnosti ve Vídni sídlo mající. (Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 2. března 1920 R I 77/20.)

Akciové společnosti X ve Vídni odepřen byl zápis pobočného závodu ve Strakoněch do obchodního rejstříku. Rekurs vrchní soud v Praze nevyhověl. Důvody: Akciová společnost ve Vídni, která žádá za zápis svého pobočného závodu, jest cizozemskou akciovou společností, jež musí dle cí. nař. ze 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z. dříve vymoci u ministerstva vnitra připouštěcí prohlášení, které pak zastupuje dle výnosu min. spravedlnosti ze 6. června 1880 č. 7717 schvalovací listinu tuzemských akciových společností.

Toto cí. nař. z roku 1865 ústavního schválení arcí neobdrželo, bylo však uznáno právoplatně zákonem ze dne 29. března 1873 č. 42 ř. z. § 2. a 3., pak judikaturou, zejména rozhodnutím správního soudního dvoru ze dne 5. ledna 1881 Budw. č. 976, 977 i literaturou, takže byla platnost jeho i pro obvod československé republiky zajisté uznána zákonem ze dne 28. října 1918 č. 11 sb. z. a n.

Z článku VII. tohoto cí. nař. z r. 1865 jest ale zřejmo, že pokud žadatelka k provozování obchodů v československé republice připuštěna není, nemá nároku na zápis do obchodního rejstříku zdejšího soudu.

Právem proto rejstříkový soud zápis odepřel, poněvadž nesmí registrovati společnost, které se nedostává základu právní existence.

Dovolacímu rekursu nebylo vyhověno. Odůvodnění: Navrhovatelka jest cizozemskou akciovou společností. V tom směru

jest lhostejno, že Čechy a Rakousko byly před převratem částmi jednoho státu. Dle § 2. zákona z 28. října 1918 č. 11 sb. z. a nař. zůstaly veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení prozatím v platnosti. To vztahuje se tedy i na cí. nařízení ze dne 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z. o připuštění cizozemských akciových společností ku provozování obchodů v tuzemsku. Navrhovatelka se odvolává sama v žádosti podané k ministerstvu vnitra na toto cí. nařízení a uvádí sama, že podala žádost o připuštění ku provozování obchodů v tuzemsku. Nemůže býti rozhodno, že navrhovatelka žádala o schválení přenesení sídla společnosti do republiky československé, poněvadž dle § 1. zák. z 11. prosince 1919 č. 12 sb. z. a n. pouze vyzvání ministra, do jehož oboru působnosti provozování náleží, sprostuje povinnosti, domáhati se připuštění k provozování obchodů v tuzemsku. Není tu tedy předpokladů § 14. zák. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.

I rozepře pro právní vady dobytka (evikce) patří výhradně před okresní soud.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 1. března 1920 R I 110/20.)

A žaloval Ba o 6000 K u okresního soudu v H. T. tvrdě, že koupil od Ba za uvedenou částku koně, kterého mu později vojenská komise odebrala jako koně erárního, v důsledku čehož povinen jest mu B, jenž prodal mu koně cizího jakoby svého, ze správy pro evikce.

B vynesl proti žalobě námitku věcné nepřislušnosti dovolacího soudu, jelikož se jedná o obnos 1000 K převyšující a ustanovení § 49. č. 8 j. n. platí jen pro vady fyzické.

Okresní soud uznal z uvedeného důvodu námitku za oprávněnou a žalobu pro svou nepřislušnost odmítl.

Krajský soud v P. k rekursu žalobcovu zamítl námitku nepřislušnosti soudu.

Nevyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu. Odůvodnění:

Vedle předpisu § 49. č. 8 j. n. patří před okresní soud nehledíc k hodnotě předmětu sporu rozepře pro vady dobytka. Pod vadami dobytka rozuměti sluší nejen vady fyzické, o nichž mluví § 925. obč. z., nýbrž veškeré vady, za které ručí prodávatel podle ustanovení §§ 922. a 923. obč. z. ze správy, tedy i vady právní. Taková vada tu jest, jak výslovně stanoví § 923. obč. z., když někdo prodá věc cizí jako svou vlastní. I v případě takové evikce nastupuje nárok ze správy a odevzdatel ručí dle § 932. obč. z. v novém znění každým způsobem za zaviněnou škodu. Ze pod vadami dobytka rozuměti sluší i vady právní, plyne z ustanovení § 933. obč. z. v novém znění.

Právem proto podal žalobce žalobu svou u místně příslušného soudu okresního, poněvadž uplatňuje jí škodu způsobenou mu evikcí koupeného dobytčete, tedy nárok ze správy pro právní vadu koupené věci.

Dovolací rekurs jeví se tudíž neoprávněným i bylo mu odepřiti úspěchu.

Nařízení vládní vydaná základem zákona ze dne 24. července 1917 č. 307 ř. z. platí po tak dlouho, dokud nebyla zrušena způsobem v § 5. cit. zák. stanoveným nebo jinými nařízeními vládními změněna.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 13. dubna 1920 R I 185/20.)

Rejstříkový soud v Ch. zamítl žádost o zápis X. společnosti s ručením omezeným do obchodního rejstříku, poněvadž ministerstvo vnitra podle § 1. nařízení ze dne 3. září 1918 č. 323 ř. z. podalo proti zápisu včas (do 6 neděl) námitky.

Vrchní zemský soud v Praze nevyhověl stížnosti, v níž bylo uplatňováno, že dovolané ministerské nařízení podle zákona ze dne 24. července 1917 č. 307 ř. z. nebyvši ke schválení předloženo neplatí. Na odůvodnění uvedl: Třeba podle § 3. zákona ze 24. července č. 1917 č. 307 ř. z. dovolané ministerské nařízení národním shromáždění předloženo býti mělo, aby případně na jeho žádost bylo zrušeno, přece neuhasíná jeho působnost tím, že nebylo předloženo, nýbrž usnesením národního shromáždění v tom smyslu učiněným. Že by se bylo takové usnesení stalo, žadatel vůbec netvrdí.

Dovolací rekurs zůstal pro nedostatek podmínek § 16. nesp. pat. bez úspěchu, při čemž nejvyšší soud na odůvodnění přidal tolik:

Nařízení ze dne 3. září 1918 č. 323 ř. z. vydáno bylo na základě zákona ze 24. července 1917 č. 307 ř. z., který po rozumu čl. 2. zák. ze dne 28. října 1918 č. 11 sb. z. a nař. zůstal